

Назарук Владислав,
студент 1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Науковий керівник: **Гаврилюк В.М.,**
к.е.н. асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець -Подільський

МЕТОДИ ОЦІНКИ РИЗИКІВ У СТРАХУВАННІ

Страхування це одна із найдавніших історичних категорій суспільно-економічних відносин між людьми, а також невід'ємна частина виробничих відносин. Страхування відображає певні економічні відносини, які виникли за стародавніх часів і розвиваються дотепер. Найкраще сутність страхування можна зрозуміти з англійської назви цього терміну «insurance», що означає «убезпечення». Адже страхування служить саме забезпеченню фізичних і юридичних осіб від матеріальних втрат, через настання раптових несприятливих подій - ризиків. Так, саме прояв ризику є передумовою виникнення страхових відносин. Відомо, що ризик притаманний всім сферам діяльності і суспільного життя людей. Однак, ризик є надскладним явищем і потребує досконалого дослідження. Сьогодні ряд вчених звертають особливу увагу на фактор присутності ризику і його вплив на господарюючий суб'єкт при здійсненні будь якої діяльності. Як правило, ризик асоціюють із непевністю, невизначеністю у майбутньому результаті. Незважаючи на тривале дослідження ризику, в наукових колах відсутня єдина думка стосовно визначення цього поняття.

Досить чітке уявлення про ризик дає тлумачення, запропоноване Альгіним А.П.: «ризик – це діяльність, пов'язана з подолання невизначеності в ситуації неминучого вибору, у процесі якого існує можливість кількісно та

якісно оцінити ймовірність досягнення передбачуваного результату, невдачі і відхилення від мети» [3, с.12]. Інші дослідники радять трактування, в яких пропонується розуміти ризик як «можливість» або «ймовірність» [2,3]. А саме під ризиками розуміють можливу небезпеку втрат, зумовлену певними природними або випадковими подіями техніко – технологічного характеру, кримінальними явищами та явищами економічного характеру.

Отже, існування ризику та необхідність покриття можливо завданого ним збитку викликає необхідність у страхуванні. З огляду готовності взяти на себе відповідальність за відшкодування збитків потерпілим розрізняють страхові ризики. В Законі України «Про страхування» встановлено що «страховий ризик - це певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання»[4].

Метою страхового бізнесу є захист від ризиків, які доречно приймати на страхування і тому невірна оцінка майбутніх можливих втрат підриває як платоспроможність страховика, так і довіру до страхування в цілому[5].

Так, виходячи із тлумачення сутності ризику важливо здійснювати оцінку рівня його небезпеки. Для цього в страховій практиці напрацьовано ряд методів. М.М. Александрова вважає, що серед найбільш поширених є метод індивідуальних оцінок, метод середніх величин і метод процентів. Отже, метод індивідуальних оцінок - це можливість прогнозування майбутніх результатів дії на основі прогнозів фахівців з використанням професійного досвіду і інтуїції. Його відносять до абстрактно-логічних методів дослідження. Даний метод оцінок ризику у страхуванні використовується при неможливості порівняння його з середнім типом ризику здійснивши довільну його оцінку в залежності від професійного досвіду експерта. Метод середніх величин передбачає розмежування окремих ризикових груп на більш дрібні підгрупи, з метою створення аналітичної бази для визначення ризику за певними відповідними ризиковими ознаками. Наступним методом, що використовується при оцінці ризику в страхуванні є метод процентів, який також відноситься до групи методів статистичного аналізу і представляє собою сукупність відхилень від

середнього ризикового типу наявної аналітичної бази. Цей метод дає змогу утворити сукупність знижок і надбавок до наявної аналітичної бази[6].

Отже, розвиток та поглиблення інструментарію оцінки ризиків в страхуванні дає змогу підвищити точність актуарних розрахунків, що дозволить максимально оптимізувати страхові тарифи і як наслідок мінімізувати втрати від дій ризикових факторів.

Список використаних джерел

1. Альгин А.П. Риск и его роль в общественной жизни. М.: Мысль. 1989. 187 с.
2. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. К.: Ірпінь: ВТФ «Перун». 2003. 1440 с.
3. Ван Хорн Дж. Основы управления финансами: [пер. с англ.] / под ред. И.И. Елисейевой. М.: Финансы и статистика, 1999. 799 с.
4. Закон України «Про страхування» від 07 березня 1996 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
5. Гаврилюк В.М., Дончевська А.В. Економічний зміст та місце страхування ризиків в сільському господарстві. «Розвиток економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах глобалізації», збірник тез Всеукраїнської науково - практичної Інтернет конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти до 100 – річчя із часу заснування Подільського державного аграрно-технічного університету (Кам'янець – Подільський, 21 листопада 2018 р). Кам'янець-Подільський, 2018. 282с.С.96-99.
6. Александрова М.М. Страхування: Навчально-методичний посібник. К.: ЦУЛ, 2002.208с.